

GLOBALIS (VILÁG)IMANAP LOKÁLIS HATÁSAI

LOCAL EFFECTS OF THE GLOBAL (WORLD) DAY OF PRAYER

SZEDERKÉNYI KORNÉLIA*

Abstract

In my paper, as a researcher-economist and rural developer projectmanager in one person, I introduce a wide-ranging presentation of the global ecumenical movement called World Day of Prayer (WDP) and the importance of WDP supported local projects. According to this question I overview the definition and the history of missiology, present the short history of WDP and review the most important concepts of network(ing). Based on the concepts of networking, I interpret the formation, definition and function of WDP. I'll introduce the WDP as an alternative model of rural development, which puts local projects in global focus. These projects can implement or effect rural development, while still keeping the main goal of missionary. In the conclusion I draw up that, knowing the aspects of the missiology of WDP and rural development, can beuseful for both missiology and for rural development scientists as well.

Keywords: World Day of Prayer (WDP), missiology, network(ing), cooperation

1. Bevezetés

Jómagam egy személyben vagyok kutató-közgazdász, valamint hitben járó ember. Az elmúlt évek során szakmai munkám és hitbéli szolgálatom egyre szorosabban kezdett el összefonódni, amely abban manifesztálódott, hogy egy globális ökumenikus mozgalomnak, az ún. Világimanapnak (World Day of Prayer, röviden WDP) a magyarországi referense, a szervező nemzeti bizottság ** tagja lettem. A Világimanap mottója: „informáltan imádkozni, imádságban cselekedni”. Már a mottó is sejteti, hogy az mozgalom túlmutat az imaközösségen, mert célja az információátadás, a kollektív tanulás és a tevéleges cselekvés egyaránt. Ez azt jelenti, hogy a Világimanapi alkalmak mögött olyan közösség- és térségfejlesztő projektek, civil kezdeményezések állnak, amelyek a lokális problémákra adnak kreatív válaszokat, hosszú távon strukturális változásokat előidézve.

---

* Levelező PhD-hallgató, Szent István Egyetem, Enyedi György Regionális Tudományok Doktori Iskola

** Magyarországon a Világimanap szervezéséért a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) Női Bizottsága, azon belül a Világimanapi Munkacsoport a felelős.

Szakmailag már lassan közhelyessé vált a sokat mantrázott 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan' kifejezés, amely számomra akkor telt meg valódi tartalommal, miután aktívan bekapcsolódtam a Világimanapi szolgálatba. Hiszen globálisan imádkozunk együtt, tanulunk egymásról és egymástól, miközben lokális projekteken igyekszünk cselekedni a közösség elé vitt problémák megoldása érdekében. Éppen ezért nagyon izgalmasnak találok a *területfejlesztő szemével rápillantani a Világimanapi mozgalom tevékenységére*, meglátni és felismerni benne a *missziói célokat szolgáló munka térségfejlesztő vonatkozásait*. A téma átgondolására remek alkalmat adott ez a konferencia, amelynek egyik dedikált célja az egyes szakterületek és régiók közötti együttműködés előmozdítása. Ezzel összhangban, dolgozatom célja egyrészt egy érdekes társadalmi hálózatosodási folyamatnak és hatásainak a bemutatása, másrészt a tapasztalatok, legjobb gyakorlatok széleskörű megosztása.

2. Alapfogalmak

Vannak világnapok, vannak imanapok – sőt imahetek – és van a Világimanap. Akkor most hogyan is van ez pontosan? A világnapok és nemzetközi akciónapok olyan évenként ismétlődő, globális vagy számos országra kiterjedő ünnepek és figyelemfelhívó napok, amelyeket különböző nemzetközi szervezetek hirdettek meg valamely aktuális témához kapcsolódóan*. Az imanapok olyan közösségi imádságra kiemelt napok, amikor valamely fókuszba állított témához kapcsolódóan közösségben imádkoznak, azonos időben, egy vagy több különböző helyszínen. A Világimanap sajátos szintézise a fenti fogalmaknak, mert elsődlegesen imanapról van szó, amelyet azonban évenként ismétlődően, mindig március első péntekén tartanak meg, témája azonban évente változik.

Mivel a *Világimanap egy ökumenikus, azaz felekezeti, globális mozgalom*, ezért elengedhetetlennek érzem az ökumené fogalmának rövid, tömör bevezetését. Az ökumené fogalma a görög *oikumené* szóból eredeztethető, amely azt jelenti 'egész világot érintő'. Az ókeresztények az egyetemes zsinatokat ruházták fel az ökumenikus jelzővel. Ezeken az egyetemes zsinatokon fogalmazták meg a keresztény hit alapját jelentő, a kereszténység által ma is elfogadott hittételeket. A fogalom napjainkban a szétszakadozott keresztény egyházak közötti kapcsolat erősítésére való törekvést jelenti. A külföldi keresztény felekezetek, a hitnézeti különbségeik ellenére toleranciát

---

* Forrás: Wikipédia szócikk https://hu.wikipedia.org/wiki/Vil%C3%A1gnapok_%C3%A9s_nemzetk%C3%B6zi_akci%C3%B3napok_list%C3%A1ja [2017.05.25]

tanúsítanak egymás iránt, és a felekezeti különbségek helyett, a közös pontokat és az alapvető hitnézeti egyezőségeket hangsúlyozzák. A keresztyén egység alapigéje: „hogymindnyájan egyek legyenek úgy, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem.” (Jn 17,21) (Kasper 2016)

A *Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT)* 1943-ban jött létre. Jelenleg 11 tagedyház és további 22 egyház és egyházakhoz kötődő szervezet testvéri együttműködése adja a közös munkát. „Meggyőződésünk, hogy az evangélium örömhíré a különböző egyházak csak testvéri közösségben tudják hitelesen hirdetni, melyből kicsendül az a hitbeli meggyőződés, hogy Krisztusban egy test tagjai vagyunk.”* A MEÖT számos bizottsága közül a Női Bizottság, ezen belül is a Világimanapi Munkacsoport foglalkozik a Világimanap magyarországi alkalmainak előkészítésével. Tehát a Női Bizottság egyben a Világimanapi Nemzeti Bizottság is.

2.1. Összefogásra ösztönzés a missziológiában

A *missziológia* a gyakorlati teológia tudománykörébe tartozó tudományág, amelynek fókuszában Isten ismeretének különböző módokon való terjesztése áll. Más megfogalmazásban „a missziológia, a keresztyén hit terjesztésével, az evangelizáció kérdéseivel törődő teológiai diszciplína.” (Trencsényi 2014) A *missio* latinul a küldés, megbízás, elbocsátás megfelelője. A misszió az (el)küldőtől indul, aki Isten – ő küldte el a prófétákat, majd egyszülött fiát, Jézust. Jézus pedig elküldte az apostolokat, hogy hirdessék Isten szeretetét, a hit általi üdvözülést és a visszajövetelét. Tehát az elküldöttek régen és ma a hívők közössége, akiket együttesen egyháznak nevezünk. Ebből következik tehát, hogy az egyháznak – mint intézménynek – nincsen külön missziója, hanem ő maga az isteni üzenet hirdetésének eszköze. A tanítás szerint „mindenkinek haszonra adatik” (1Kor 12,13) különböző karizma, talentum, képesség, amelyek a hívő értékrend mentén kibontakozva összegződnek és a társadalmi jólétet mozdítják elő. (Boross 1985)

A misszió három nagy *történelmi korszakát* különböztetik meg. Az *első időszak*, az ún. krisztianizáló periódus. A Jézus feltámadását követő, kb. 300 évben, a keresztyénülődés időszakában a hit spontán, alulról terjedt. I.sz. 312-ben a keresztyénség államvallássá tételével a vallás a birodalomépítés eszközévé válik, s az ember megtérése helyett azonban erőszakos térítés veszi kezdetét. A reformáció és újabb üldözések időszakában mellőzötté válik a misszió kérdése, így az csak a 17. sz.-ban éled fel ismét, a Missziói Társa-

---

* Forrás: <http://www.meot.hu/ameotrol> [2017.05.25]

ságok létrejöttével, amelyek a pogány népek krisztianizálását tekintették kötelességüknek. A nemes szándék ellenére a cél téves volt, mert a keresztény vallás felvételéből még nem következik az egyén lelki megtérése. Ezt felismerve, a 18.sz. közepén és 19. sz. elején létrejövő Modern Missziói Társaságok már igyekeztek visszatérni a bibliai tanításhoz és csak Jézust hirdetni. A törekvés ismét mellékvágányra került, ugyanis a *második, a gyarmatosítás időszakában* (19. sz.) a misszió az angolszász kultúrpropaganda eszközévé vált. Ekkoriban a külmissziót a 'nyugat és a misszió együttes terjeszkedése' jellemezte. Érthető, hogy az őslakosságban hitetlenséget és csalódottságot váltottak ki, a Krisztus nevét bemocskoló, kizsákmányoló térítők. A harmadik időszakban (20. sz.) következett a misszió kijózanodásának és ébredésének korszaka. A világháborúk borzalmai ugyanis kiállították az egyház addigi látszat-missziói munkájának szegénységi bizonyítványát. Ámbár az I. világháború mintegy arcucsapása volt az 1910-ben megrendezett I. Világmisziói Konferenciának, mégis meghatározó jelentőségű volt abban az értelemben, hogy „úgy jelenik meg a misszió fogalma, mint csírájában levő ökumenikus mozzatóerő, az egyház egységét követelő szolgálat. Krisztus *missziói parancsát egyetlen egyház sem töltheti be egyedül*, hanem csak a többiekkel karöltve.” (Boross 1985, 14.o.) Később, az 1952-ben rendezett Willingen-i Konferencia tovább fejtegeti ezt a gondolatot: „Istennek a Jézus Krisztusban megmutatott szeretete tehát hármass feleletet vár az egyháztól: istentiszteletet, egységet és missziót. Az egyházban való szakadás eltorzítja az egyház bizonyágtételét, meggátolja misszióját, s ellentmond legsajátosabb természetének. [...] Ezért *ma az ökuméné a legeredményesebb missziói tett a világon.*” (Boross 1985, 14.o.)

2.2. Világimnap (World Day of Prayer) mozgalmának története tömören

A missziói mozgalom asszonyainak már a korai kezdetektől fogva világ-méretű elképzelései voltak. Folyamatosan mélyülő és szélesedő, globális jövőképük, az ökumenikus mozgalom életre hívásában manifesztálódó felekezeti együttműködési igényük és hajlandóságuk, az ügy lelkes támogatóivá tette őket. A Világimnap történetét feldolgozó tanulmányukat Helga Hiller és Eileen King 1999-ben, Fokvárosban ismertették a négyévente megrendezésre kerülő nemzetközi találkozó aktuális alkalmán. Azért bír nagy jelentőséggel ez a tanulmány, mert egészen odáig csak szájhagyomány útján terjedt a gyülekezetekben az imnap története. Ez az első, írásban rögzített, hiteles irodalmi forrásokkal alátámasztott írásmű, amely kiindulásul szolgálhat.

A Világimanap gyökerei egészen a 19. sz. elejéig nyúlnak vissza, a már fent említett Missziói Társaságok korszakába. 1812-ben a bostoni baptista *Mary Webb* kezdeményezte a misszionárius férfiak azon, széles körben elterjedt, gyakorlatának átültetését a női közösségekbe, hogy minden hónap adott estéjén missziói imaközösségre gyűljenek össze. A nők csatlakozása ehhez a független gyakorlathoz, erős ellenállást váltott ki és nagy vihart kavart a maga korában. De a nők kitartottak amellett, hogy a Női Társaságaikon keresztül, lelkileg és anyagilag egyaránt támogassák a missziói munkát. Ügyüket felkarolta Nagytiszteletű *David Abeel* tiszteletes, aki szót emelt az angol és skót asszonyok ügye mellett, támogatva Női Társaságok létrejöttét, felismerte ugyanis, hogy a keleti asszonyokat csak nőtestvéreik képesek elérni és megszólítani, ezáltal missziói munkát végezni körükben. Ámbár *Abeel* tiszteletes kezdeményezése Amerikában ellenállásba ütközött, az asszonyok mégis hozzáfogtak önmaguk megszervezéséhez. 1834-1861 között energiájukat a *helyi közösségek* asszonyainak és gyermekeinek szükségéi felé fordították.

1861-ben és az azt követő években a nők számos és hatékony női testületet alapítottak bel- és külföldi missziói célokra, hogy ezeken keresztül közvetlenül dolgozhassanak a nőkkel és nőkért, gyermekekért. Az imádság központi jelentőségének a hangsúlyozása évenkénti imanapok is imahetek kialakulásához vezetett. 1887-ben a református asszonyok a Belföldi Missziókért szóló imanapra hívtak fel, a metodista asszonyok pedig a Külföldi Missziókért szóló imahétre és önmegtagadásra szólítottak. A Külföldi Missziókért szóló *Baptista Imanap* 1891-ben kezdődött. A Keresztyén Egység víziója, a nők számára nélkülözhetetlen volt missziói feladataik ellátáshoz. A metodista asszonyok 1892-1894 között csatlakoztak a Belföldi Missziókért főhásztkodó Imanaphoz. 1897-ben 6 felekezet asszonyai vegyes bizottságot hoztak létre a Belföldi Missziókért szóló Egyesített Imanap érdekében. A résztvevő felekezetek asszonyai vetésforgóban írták meg a közös liturgiát. Az 1900-ban New Yorkban rendezett Ökumenikus Missziós Konferenciát követően, az asszonyok hozzáfogtak a felekezetközi struktúra megszervezéséhez, amely hatékony és együttműködést segítő a bel- és külföldi missziói munkában. 1911-ben ünnepelték meg a nők missziói tevékenységének 50 éves évfordulóját, avagy jubileumát. Ekkor *javasolták*, hogy a háromévente megrendezésre kerülő – következő 1914-ben – konferenciát nevezzék el felekezetközi *Külföldi Missziói Imanapnak*.

Az I. világháború pusztítását követően, az asszonyok azt vallották, hogy a világbéke és világmisszió szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Ez a felismerés megújította a nők egyesülésért tett erőfeszítéseiket. Nagybőjt első pén-

tekét választották a *Missziókért szóló Egyesült Imanap*nak, amelyet első alkalommal 1920. február 20-án ünnepeltek meg. A helyi felekezeti és felekezetközi női csoportok lelkesedésének köszönhetően, gyorsan elterjedt az imanap az Egyesült Államokban. 1922-ben a *kanadai asszonyok*, akik már 1895-ben elkezdték megünnepelni a Világimanapot, ugyanarra az időpontra tették át az alkalmukat. 1926 második felében, az Észak-Amerikai asszonyok olyan sok missziói ország és partner között osztották szét az imanapi liturgiát, amennyiben csak tudták. A válasz rá világszerte lelkesedés volt. Az 1927 elején kiadott felhívásban már Világimanap a Missziókért megnevezés szerepelt. 1928-ban rövidítették le az alkalom címét *Világimanapra* (World Day of Prayer). Közleményükben így fogalmazzák meg a missziói tevékenységük legnagyobb tanulságát:

„Nagy lecke volt számunkra megtanulni azt, hogy más börszinű és nemzetiségű nővéreinkkel inkább együtt, mintsem értük imádkozzunk, ily módon gyarapítva tapasztalatainkat és felszabadítva az energiáinkat, amellyel rendelkezniünk kell ahhoz, hogy elvégezhessük a ránk bízott feladatokat.”

2.3. Az összefogás hálózatelméleti aspektusa: Networking

A Világimanap történetét leíró, angol nyelvű cikk feldolgozása közben állandó hiányérzetem volt, ami abból fakadt, hogy ámbár Helga Hiller és Eileen King tanulmánya egy globális méretű mozgalom létrejöttét mutatja be, egyetlen egyszer sem használta a manapság olyannyira divatosnak számító *networking* kifejezést. Holott gyakorlatilag erről van szó, hogy missziói cél elérése, tevékenységük hatékonyságának fokozása érdekében, a közösségben rejlő erőt és tudást kiaknázandó és fejlesztendő, az asszonyok összefogást kezdeményeztek, globális hálózatba szerveződtek. Tulajdonképpen a hálózat megszervezésének első lépését 1812-ben a bostoni baptista *Mary Webb* tette meg akkor, amikor hirdetést adott fel a Missziói Magazinban, azt kérve, hogy vegyék fel vele a kapcsolatot más társaságok tagjai. Az eredmény: 1814-ben már 47 közösséggel, levelezett 1818-ra pedig levelezőpartnerei száma 97-re emelkedett.

Pillantsunk most a kutató szemével a folyamatok háttérébe, hogy mi is történt teoretikusan. A hálózatok elméletének kutatásával az 1980-as évek óta foglalkoznak a szakemberek, holott mióta ember van, azóta hálózatok is vannak – a társas lét velejárójaként. Az ember természetes igénye az *együttműködés, kooperáció* társaival azért, mert „a közös munka olyat is meg tud valósítani, amit az egyes ember, korlátozottsága – egyéni kapacitásai, környezeti fizikai korlátai – folytán nem tud megtenni. A *célok elérésének* végső korlátja az, hogy tud-e hatékonyan együtt dolgozni társaival.”² (Forróné 1979:8.o.) Ezek a több szereplős partnerkapcsolatok alkotják a *hálózatokat*,

azaz *network*-öt, amelyek a szereplők közötti kötelékek struktúráját jelentik egy társadalmi rendszerben. (Nohria-Eccles 1992: 288)

A hálózat fogalmának egyik – mint új, ideális szervezet típusra utaló – koncepciója szervezetek együtteseként határozza meg a hálózatot. Eszerint a hálózat „*független szervezetek csoportja, amelyek különböző együttműködési formák, szövetségi kapcsolatok által összekapcsoltan kívánnak valamilyen közös teljesítményt, célt elérni.*” (Gulati 2001) Ez a gondolat a stratégiai gondolkodás egy kulcsfogalmához, a *szinergiák* kihasználásához kapcsolódik. (Pecze 2002) A hálózatokat tehát azért alakítják, hogy a tagok közösen oldjanak meg problémákat, felhasználják egymás erőforrásait, kicseréljék tapasztalataikat, jobban koordinálják tevékenységüket stb. (Jordan)

A hálózatok teoretikus megközelítésekor elengedhetetlen Granovetter ún. *beágyazottsági elméletének* megemlézése. Ő arra hívja figyelmet, hogy az egyén tevékenységének az eredményeit nagyban befolyásolják kettős viszonyai, és teljes kapcsolati hálójának struktúrája egyaránt – praktikusán az, hogy kikkel, milyen minőségű és mélységű kapcsolatban áll. Ebből következik, hogy a *társadalmi kontextus* egy időben *dinamikusan változó* folyamat, amely az interakciók során mindvégig épül és újraépül. (Granovetter 1985)

Miért érdemes egy hálózat tagjának lenni? Paweł Jordan szerint* a *hálózati tagság* egy eszköz a bevált megoldások elterjesztéséhez, a már kidolgozott módszerek alkalmazásához, ugyanazon hibák elkövetésének elkerüléséhez és az értékes tapasztalatok kicseréléséhez. Jordan felhívja a figyelmet a társadalmi hálózatok nyújtotta érzelmi támogatás jelentőségére. Ezt azért tartom fontosnak megemlíteni a téma szempontjából, mert a saját környezetük megváltoztatásáért tevékenykedő embereket nagyon gyakran kíséri magára-hagyatottság érzése, amely kiegészéshez és motiváció vesztéséhez vezet. A társadalmi hálók tehát növelik a szövetségeken belül képződő értéket, azáltal, hogy *erősítik a bizalmat*, közgazdasági szempontból többféleképpen csökkentik a *tranzakciós költségeket*, és javítják a szövetségben résztvevő szervezetek közötti *koordinációt*. (Pecze 2002)

Az elmúlt közel két évtizedben tanúi lehettünk az *internet*, majd a mobil technológiák térnyerésének, amely olyan, korábban nem látott kommunikációs potenciált és információgyűjtő kapacitást hozott, amely jelentős hatást gyakorolt az emberi kapcsolathálózatok átalakulására. (Rainie és Wellman, 2012)

Hol tartunk eddig? A fentiekben tömören áttekintettük a misszió és a missziológia fogalmát, amely elvezetett arra a konklúzióra, hogy ma az öikuméné a legeredményesebb missziói tett a világon. Ugyanakkor a misszió történetét áttekintve, a Missziói Társaságok említése kapcsán fókuszunkat a

---

* 2016.12.29: www.bokik.hu/download.php?id=3421

Női Missziói Társaságok tevékenységére helyeztük. A Világimanap történetének ismertetése során 1911-hez érkezve kapcsoltuk össze a két fejezetet, amikor a nők missziói tevékenységük 50 éves jubileumát ünnepelték. Tekintettel arra, hogy az asszonyok ökumenikus együttműködéséről és szövetkezéséről beszélünk, helyi és világviszonylatban, ezért a hálózatelmélet fogalmait használva, átfogóan megvizsgáltuk a gyakorlatban lejátszódott ökumenikus önszerveződési folyamatok elméleti hátterét.

3. A Világimanap (WDP) globális mozgalmának működése

Napjainkra a Világimanap (World Day of Prayer) mozgalma számos országban és nyelven van jelen. A résztvevő országok pontos száma nem tisztázott, ugyanis a nemzetközi bizottság 98-ban*, az európai és egyben német bizottság pedig 170-ben** határozza meg. A számszaki bizonytalanságnak több oka is lehet például, hogy egyes helyeken nem tartják rendszeresen az alkalmat, új országok kapcsolódnak be vagy egybe számították a regionális és a nemzeti bizottságokat.

A németországi nemzeti bizottság Világimanapot a következőképpen definiálja: „a Világimanap egy világszintű mozgalma a különböző tradíciókkal rendelkező keresztyén asszonyoknak, akik minden évben összegyűlnek egy közös imanap megünneplésére, és akik számos országban állandó imaközösségekben és szolgáló közösségekben vannak.” Más szavakkal egy olyan alulról építkező (bottom-up), felekezeti, globális hálózatról van szó, amely megteremtette a fórumát – minden év márciusának első péntekén – a *lokálisan* végzett missziói tevékenységek *globális* bemutatásának.

A *Világimanap mottója* 'informáltan imádkozni, imádságban cselekedni'. Teológiai hátteréül a keresztyén Újszövetség egyik kanonikus irata, Jakab levelének következő részei szolgálnak: “Testvéreim, mit használ, ha valaki azt mondja, hogy van hite, de cselekedetei nincsenek?” (Jakab 2:14) és “Mert ahogyan a test halott a lélek nélkül, ugyanúgy a hit is halott cselekedetek nélkül.” (Jakab 2:26) Ennek alapján, a mozgalom fő tevékenységi körébe tartozik az egymásért való imádság, a tájékoztatás és ismeretterjesztés, az egymástól való tanulás és tapasztalatcsere, valamint a társadalmi-gazdasági problémák bibliai reflexiója. A mozgalom azért fektet nagy hangsúlyt a megismerésre, információ átadására, mert annál pontosabban tudunk imádságot megfogalmazni, minél pontosabban értjük és ismerjük egymás helyzetét; az imádság és az ismeretek együttesen pedig cselekvésre ösztönöznek. A Magyarországon 2017-ben

---

* Forrás: <http://worlddayofprayer.net/uploads/7/4/0/5/74052031/wdp-glance-icon.jpg?372> [2017.05.25]

** Forrás: <http://weltgebetstag.de/m/19-mitmachen-mitfeiern> [2017.05.25]

magtartott Világimanap éves beszámolójában, az azt megelőző kérdőíves felmérésemre kapott válaszok alapján, a mottó értelmezését így fogalmaztam meg: „Kulcsszavai: konkrét imádságok, céltudatosság, meghallás, megismerés, ráfigyelés, érzékenyítés. Az információ nagyon fontos, nélkülözhetetlen eleme a tudatos, keresztyén életünknek, közösségeinknek.”

Az informálás, információ átadás a gyakorlatban ez azt jelenti, hogy 1927 óta, minden évben másik ország asszonyai mutatják be saját hazájuk érdekében végzett missziós tevékenységüket, éppen futó vagy előkészítés alatt álló projektjeiket. Tehát minden évben adott egy ország és egy általa felvetett gazdasági-társadalmi téma. Az ország és a téma kapcsolatának alapos megértése érdekében a bemutatkozó ország különböző felekezetű asszonyaiból álló munkacsoportja, több évvel az alkalmat megelőzően, egy ország-ismerető információs csomagot állítanak össze, és közös imádságra hívnak egy egységes liturgia alapján. Az ország-ismertető azért különösen fontos, mert így válik érthetővé az, hogy milyen gazdasági-társadalmi környezet ihlette az adott témáért szóló, a világon körbefutó 24-órás imaláncot.

A cselekvés, a gyakorlatban azt jelenti, hogy a Világimanapi alkalmakkor – az élő szolidaritás jeleként – a résztvevők perselyadomány formájában anyagilag is hozzájárulnak a Világimanapi mozgalom munkájához. A befolyó perselyadományok nagyobb hányadából a nők és a gyermekek esélyét, helyzetét javító *projektek*^{*}, kerülnek támogatásra a bemutatkozó országban. A kézhez vett országismertető csomagban erre vonatkozóan is érkezik tájékoztatás a nemzetközi bizottságtól. Gyakorlatilag tehát globális hálózatban végzett lokális projektekről beszélhetünk, amelyeknek a – missziói cél érdekében végzett – tevékenységei területfejlesztést egyúttal eredményez(het)nek. Azáltal, hogy az egyes lokális projektek lehetőséget kapnak arra, hogy globális fókuszba, a világ figyelmének a középpontjába kerüljenek, egyrészt *adhatnak* a világnak – megosztják gondolataikat, tapasztalataikat –, másrészt *kapnak* a világtól – anyagi (tőke transzfer), szakmai (tudás transzfer) és lelki segítséget (közös ima ereje) – projektjeik eredményes megvalósításához.

Ahhoz, hogy megértsük, miként kerülnek kiválasztásra évről-évre a bemutatkozó országok, röviden tekintsük át a Világimanapi mozgalom *szervezeti felépítését*. Az alulról szervező hálózatot a különböző felekezetek^{*} lokális közösségei alkotják, amelyeket a *Nemzeti Bizottság* fog össze országos

---

* Ilyen fejlesztési projektek voltak például, 2015. Bahamák – abortusz prevenció, leányanyák iskoláztatása, 2016. Kuba – 55+ felettiök önálló jövedelemszerzésének segítése, 2017. Fülöp-szigetek – közösségi mezőgazdálkodás, az ún. dagyaw gyakorlatának az elterjesztése.

* A magyarországi ökumené tagjai a reformátusok, evangélikusok, baptisták, pünkösdisták, metodisták, ortodox közösségek. A katolikus egyház csak megfigyelőként van jelen. Az Údvadsereg ugyan nem tagja az ökumenének, de részt vesz a világimanapi mozgalomban.

szinten. Ezek nemzetenként eltérő szervezeti struktúrákban működnek, kialakításukra és működtetésükre vonatkozóan nincsen egységes előírás. Felletűk állnak, kontinensenként a 7 db, ún. *Regionális Bizottság*** . Ezek feladata regionális, illetve helyi szinten az imnap dokumentumok átvétele, adaptálása, lefordítása és terjesztése, éves beszámoló készítése a márciusi alkalomról a Nemzetközi Bizottság számára, a Nemzetközi Bizottság anyagi támogatása, a Nemzetközi Bizottsággal kapcsolatot tartó személy kijelölése és megválasztása. Az ún. *Nemzetközi Bizottság* 4-5 évente ülészik, pl. 2012-ben New Yorkban, 2017-ben Brazíliában. Erre a világtalálkozóra minden Nemzeti Bizottság 2-2 főt delegál. A több napos konferencia napirendi pontjai között szerepel a szabályalkotás, tisztújítás, pénzügy és költségvetés tervezése, jelentések átbeszélése mellett, az elkövetkező évek szerző országainak és témáinak a kiválasztása. Az évközi operatív feladatokat egy *Végrehajtó Testület**** (Executive Committee) látja el, amely Nemzetközi Bizottság ajánlásait végrehajtja, jegyzékbe veszi az új tagokat, az imnap anyagok elkészítéséhez és terjesztéséhez nyújt segítséget, összehívja, megszervezi és lebonyolítja a soron következő nemzetközi találkozót.

4. Globális mozgalom lokális projektjei

A Világimnap alkalmat ad arra, hogy egy kritikus pillantást vethessünk azokra a politikai, gazdasági, egyházi és társadalmi struktúrákra, amelyek megakadályozzák – különösen – a nőket abban, hogy saját életük felett szabadon rendelkezhessenek, a bennük rejlő lehetőségeiket kiaknázhassák, képességeiket a közjó érdekében kamatoztathassák. A világimnap perselyadományokból a világ különböző pontjain támogatandó, lokálisan is *szemléletformáló, értékmentő vagy innováció transzfert megvalósító projektek* az alábbi fő témaköröket ölelik fel:

- nők egészségügyi és nőgyógyászati helyzetének előmozdítása
- a nők és gyermekek ellen elkövetett erőszak elleni küzdelem
- gazdasági önállóság előmozdítása
- a bevándorlás jogi keretfeltételeinek és a gazdasági részvételének az előmozdítása
- az élelmiszerbiztonság és a fenntartható forrásfelhasználás előmozdítása

---

** Afrika, Ázsia, Európa, Észak-Amerika és Karibi térség, Dél-Amerika, Közép-Kelet, Csendes-óceáni szigetvilág

*** 2016.12.30. napján a tisztségviselők: elnök (Corinna Harbig), pénztáros (Marcia Florkey), ügyvezető igazgató (Rosângela Oliveira),

- a képzés, a nők jogainak és a politikai részvételüknek az ösztönzése
- a hit felszabadító távlatainak és a lelkiességnek az előmozdítása

Ezek a projektek tehát nem ad-hoc segílyezésre irányulnak, hanem hosszú távon strukturális változásokat eredményező, alaposan átgondolt és előkészített projektek támogatására. Ezek a projektek gondos, lokális előkészítő munka eredményeként születnek meg, mintegy tevőleges válaszként az adott évi Világimanapi liturgiában megjelölt problémakörre. Az adott évben elsődlegesen és világszinten támogatandó projekteket a helyi előkészítő bizottságok választják ki azzal a céllal, hogy néhány évi degresszív támogatást követően önfenntartóvá váljanak.

A fejlesztéspolitikai munkában különösen aktív a Német Regionális Bizottság, amely további projekteket is támogatásra érdemesnek ítéltet a saját forrásaiból, szoros együttműködésben a legkülönbözőbb lokális partnerszervezetekkel. A német bizottság a projektmunkák megkezdése óta már mintegy 6000 projektet támogatott 150 országban, az elmúlt években pedig átlagosan évi 75-80 új projektötletet karol fel.

A világimanapi projektgenerálás és projekt támogatás német gyakorlata a következőképpen történik*. A projekteket rendszerint a nőknek az életfeltételeikkel való elégedetlensége és a változás iránti vágyuk hívják életre. Az asszonyok egy lokális partnerszervezettel közösen ott, helyben veszik számba azt, hogy min kellene változtatni. A helyi partnerszervezet abban segíti az asszonyokat, hogy az ötletüket egy konkrét akciótervvé alakítsák át. Amikor a terv végrehajtásához szükséges anyagi eszközök hiányoznak, akkor lépnek kapcsolatba a Világimanap mozgalmával és támogatási kérelmet nyújtanak be. A kérelmet a német bizottság projektosztályán alaposan kiértékelik. A Német Világimanapi Bizottság egy évben egyszer hoz döntést a benyújtott támogatási kérelmekről. Támogató döntés esetén kerülhet sor a szerződéskötésre és a közös munka megkezdésére. A lokális partnerszervezet rendszeresen beszámol a projekt előrehaladásáról és igazolja a támogatási eszközök tényleges felhasználását. A projektosztály igény szerint tanácskozik is a lokális partnerszervezettel. A végéhez érve az összes résztvevő gondosan kiértékeli a projektet. Közösen határozzák meg azt, hogy az asszonyok és leányok ügye miként erősíthető meg a jövőben.

2014-ben Egyiptom „Éltető forrás a pusztában” (János 4:3-42) címmel az egyiptomi kopt keresztények a keresztyénüldözés és a szabad vallásgyakorlás, valamint a nők jogi státuszának kérdését helyezték a világ figyelmének

---

* Forrás: <http://weltgebetstag.de/images/download/weltgebetstag/faltblatt-projektarbeit-stand-12.02.2014.pdf> Fordította és a kivonatot készítette: Szederkényi Kornélia [2017.05.25]

középpontjába. Érintette továbbá a liturgia a szabadság mozgalmak, a mélyszegénység és az elsvatagosodásnak a kérdéseit is.

Az egyik projekt* egyiptomi partnerszervezete, a 'FriedensFrauen Weltweit' a nők jogi helyzetének a javításán dolgozik. Az egyiptomi asszonyok már 2012-ben szerveztek egy nemzeti tanácskozást, ahol elhatározták, hogy regionális szinten is megerősítik az ügyüket. 2014-ben három helyszínen – Luxorban, Tanta-ban és Marsa Matruh-ban – szerveztek fórumot 30-40 olyan nő részvételével, akik később a maguk közösségeiben véleményvezéreként a jogi helyzetükről folyó diskurzusok előmozdítói lehetnek. Mindeközben minden régióban rendszeresen találkoztak olyan munkacsoportok, akik a nők aktív és passzív választójogának az előmozdításán fáradoztak. 2015.05.15-én egy újabb nemzeti párbeszédet szerveztek, egyiptomi és nemzetközi szervezetek bevonásával, 'Több jogot az egyiptomi nőknek' témában. 3 napon keresztül, a legkülönbözőbb társadalmi rétegekből érkező 100 résztvevő egy olyan országos stratégia kialakításán dolgozott, amely megvalósítaná a jogegyenlőséget egész Egyiptomban. Most azon dolgoznak, hogy a tanácskozás eredményeiből egy világos és könnyen kezelhető stratégiát készítsenek, amelynek a megvalósítására ezáltal reális esély lenne. A miniszterek közül heten azonnal az ügy mellé álltak és támogatásukról biztosították a szervezete-
tet.

A másik projektgazda** a 'Caritas Egypt', a nők genitális csonkításának kegyetlen és emberi jogokat sértő tradíciója ellen vette fel a harcot. Az egyiptomi nőknek ugyanis a városokban a 85%-a, vidéken 96%-a érintett, a keresztény nőknek pedig a 70%-a. Tehát, ez a ma már bűncselekménynek számító tradíció, nem tekinthető sem vallási kérdésnek, sem kizárólag iszlám rituálénak. A 2015. január és december között, 15.000 Euro támogatásból megvalósított projekt keretében olyan tanácsadókat – megcsonkított asszonyokat és férjeiket – képeztek ki, akik hitelesen tudnak beszámolni a genitális csonkítás súlyos testi – pl. fekélyesedés, inkontinencia, szülési nehézségek – és lelki következményeiről a potenciális áldozatok családtagjainak, különösen a hagyományt őrző nagymamáknak. A partnerszervezet a workshopok és a konferenciák révén vonta be programjába az egészségközpontok, óvodák és az alexandriai hatóságok munkatársait.

2015-ben a Bahamák „Értitek, hogy mit tettem veletek?” (János 13:12) címmel a nők ellen elkövetett erőszak és az egészséges párkapcsolatok fontosságára hívja fel a figyelmet. A liturgián keresztül olyan súlyos kérdésekkel

---

* Forrás: <https://weltgebetstag.de/projekte/weltgebetstagslaender/rueckblick/386weltgebetstag2014aegypten> [2017.05.25]

** Forrás: <http://weltgebetstag.de/59projekte/projektarbeitweltweit/aegypten/364aegyptenweiblichegenitalverstuemmelungeinemenschenrechtsverletzung> [2017.05.25]

foglalkoztunk, mint a parterét elhagyó 'karibi macho'-temperamentum, a nők és gyermekek ellen elkövetett nemi erőszak, leányanyaság, kismamák továbbtanulási lehetőségei, a szigetország természeti értékeinek megóvása a tömegturizmus káros hatásaitól, létminimum alatti szegénység, menekültkérdés, mellrák és HIV/AIDS gyógyítása.

A 'Bahamas Crisis Centre' (BCC) projektje* német-osztrák-svájci közös finanszírozásban valósulhatott meg. A bahamai társadalomban mindmáig tabutémának számít a szexualitás, illetve a társadalom megbélyegzi a szexuális erőszak áldozatait, a károsultra hárítva a felelősséget ('tulajdonképpen ő akarta azt ...'). Azért, hogy megóvhassák a gyermekeket az erőszaktól, igen is beszélni kell a témáról, ezért az „Engedj minket beszélni róla!” című médiakampányában a BCC a fiatakorúak felvilágosítását tűzte ki célul. A téma iránti hatalmas érdeklődést mutatja az, hogy a tervezett 5 fórum helyett 18 felvilágosító rendezvényt tartottak a témában, az ifjúsági szervezetek felkéréseinek eleget téve. Maguk a szervezők is ekkor szembesültek azzal, hogy már gyermekkorban mennyire mélyen rögzültek a bahamai kultúrában és tradíciókban azok a nemi sztereotípiák, amelyek a későbbiekben erőszakhoz vezetnek. A téma kényességét mutatja az, hogy a hatalmas érdeklődés ellenére a tervezettnél kevesebb fiatal sikerült bevonni abba a programba, amelyben kortárs-tanácsadókat, 'kovász-embereket' készítenek fel tréningeken arra, hogy a társaik rendelkezésére álljanak az ilyen jellegű beszélgetésekben.

2016-ban Kuba „Fogadjátok be a gyermekeket, mert ezzel engem fogadtok be” (Ézsaiás 11:1-10, Márk 10:13-16) címmel a *jövők zálogát jelentő gyermekek* felé fordulásra hívtak. A gyermekek számára a családi és vallási értékek átadása, generációk együttélése, testi és lelki jólétük (étkezés, oktatás, egészségügy) biztosítása, képzett fiatalok kivándorlásának mérséklése voltak a hangsúlyos témakörök.

A Szovjetunió összeomlását követően, 1990-től súlyos gazdasági válság következett be Kubában, amelynek legnagyobb vesztesei az idős emberek, akik egészen addig számíthattak a világon példaértékű egészségügyi- és szociális rendszerre, amely egyik pillanatról a másikra összeomlott. Azonban nem a gazdasági problémák, hanem sokkal inkább a hiányzó társadalmi megbecsülés az, amelytől az idősek a leginkább szenvednek. Negatív sztereotípiaként él az emberekben az 'inproduktív öregek' képe, arról azonban senki nem beszél, hogy a családjaikat mennyi mindenben támogatják a kimerítő hétköznapiakban. Ugyanakkor a társadalom magától értetődőnek veszi azt, hogy a teljes munkaidős foglalkoztatás, gyermeknevelés, háztartásvezetés

---

* Forrás: <https://weltgebetstag.de/projekte/weltgebetstagslaender/rueckblick/387/weltgebetstag2015bahamas> [2017.05.25]

mellett még az idős rokonok ápolását is a nők lássák el. Csak lassan sikerül eljutni arra a felismerésre, hogy az időseinkről való gondoskodás a társadalom közös felelőssége! A 'Caritas Cubana' szervezet 'Az 55+ generáció egyéni jövedelemszerzése és részvétele a társadalmi életben' című projekt* célja az volt, hogy visszaadja az idősek önbecsülését és helyreállítsa társadalmi megbecsülésüket a nyugdíjkiegészítő tevékenységek ösztönzése révén. A 2015. január és 2017. december között, 58.300 Euroból megvalósított projekt keretében országszerte, 150 csoportban mintegy 700 idős ember vett részt változástervezésben, kézművességbe és zöldségtermesztésbe. A Caritas Cubana az előállított termékek piacra tételét is támogatta. A projekt legnagyobb eredménye, hogy javult a résztvevők önbecsülése, valamint érzékenyebbé vált a közgondolkodás a téma iránt.

2017-ben a *Fülöp-szigetek* „Igazságtalanul bánok én Veled?” (Máté 20:1-16) címmel a *gazdasági igazságosság* témakörére irányította a figyelmet. A liturgia személyes élettörténeteinek és a bizonyágtételeken keresztül a kapcsán a külföldi munkavállalás, háztartási alkalmazottak helyzete, szexuális kizsákmányolás, monokultúras mezőgazdaság, tájfunveszély és természeti katasztrófák voltak a hangsúlyos témák.

A Fülöp-szigeteken lévő erőszakos konfliktusok és a magas munkanélküliség sokakat kényszerít arra, hogy otthonaikat elhagyva, háztartási alkalmazottként a tengerentúlon, az Arab Emírségekben, Szingapúrban és Hong Kongban vállaljanak munkát. Őket röviden csak OFW-nek (overseas filippino workers) nevezik. A 'Kaagapay – OFW erőforrás- és szolgáltató központ' 2016. április és 2017. március között, 23.500 Euroból valósította meg 'Filippino gazdasági kivándorlók védelme a kizsákmányolástól és emberkereskedelemtől' című projektjét**, a Világimnap támogatásával. A projekt keretében egyrészt felvilágosító és oktatási szemináriumokat tartottak a leendő külföldi munkavállalóknak, probléma esetén jogi tanácsadással és esetdokumentálással segítették a kiutazókat és hazaérkezőket, illetve a munkaerő megtartás érdekében alternatív jövedelemszerzési lehetőségekről szóló tréningeket szerveztek. Mindezekon kívül a szervezet a helyi hatóságok téma iránti érzékenyítése érdekében, intenzív lobbitevékenységet is folytatott.

---

* Forrás: <https://weltgebetstag.de/projekte/projektarbeitweltweit/kuba/373kubawuerdig-lebenimalter> [2017.05.25]

** Forrás: <https://weltgebetstag.de/projekte/projektarbeitweltweit/philippinen/454philippinenperspektivenstattmigration> [2017.05.25]

5. Következtetések

A Világimanap működését és szervezeti felépítését áttekintve, meglátásom szerint a *sikerének a kulcsa* a tértől és időtől független *hálózatszervező erő* – a *missziói cél*. A területfejlesztésben kívánatos állapotként írjuk le az alulról történő (ön)szerveződést, a valós helyi igényekre épülő közösségi tervezést, a projektmenedzsment eszköztárát hatékonyan alkalmazni képes helyi gazdaságfejlesztést. A Világimanap mozgalmának nagyszerűsége éppen abban áll, hogy a társadalmi beágyazottságból fakadó bizonytalanságot, az opportunista magatartást képes kiküszöbölni a közös, missziói cél által. Ez a missziói szemlélet a garanciája:

- a projektek megvalósítása iránti elköteleződésnek
- a bizalomnak, amelyre az együttműködések épülnek
- az önzetlenségnek, amely a társadalmi jólétet a profitmaximalizáló szemlélet elé helyezi

Összegezve az előnyöket elmondható, hogy a missziói cél képes áthidalni a pusztán gazdasági hálózatok profitorientáltságból fakadó szakadékait, mert az elköteleződést felbecsülhetetlen többletértéket ad.

A Világimanap mozgalma tehát azért jelentős, mert globális szintre emel lokális problémaköröket – ezzel lehetőséget teremt arra, hogy minél többen szerezzenek arról tudomást, diskuráljanak az adott problémáról, ezáltal több megoldási variációt eredményezve. Másrészt az információ megosztásával megosztja a hálózat tagjai között a megoldás keresésének a terhét és a megvalósítás örömeit.

A területfejlesztő szakemberek szempontjából azért tartom fontosnak, hogy megismerjék a Világimanapot, mint alternatív területfejlesztési modellt, mert egyrészt a hálózaton keresztül, szaktudásukkal bekapcsolódhatnak a világ különböző pontjain már futó lokális projektekbe, hozzájárulva azok eredményesebb megvalósulásához, másrészt eszközként áll a rendelkezésükre, hogy a Világimanap hálózatán keresztül, a saját országukban generáljanak projekteket vagy a már meglévőket helyezték a világ figyelmének középpontjába, kihasználva a globális hálózat multiplikátor hatását.

A missziói tevékenységben résztvevők szempontjából azért tartom fontosnak a Világimanapi mozgalom területfejlesztési aspektusainak a tisztázását, mert ezen ismeretek birtokában hatékonyabban és tudatosabban véghezvitik tevékenységeiket a missziói cél elérése érdekében.

Felhasznált irodalom

- Boross Géza (1985): Bevezetés a missziológiába. Budapesti Református Theológiai Akadémia Gyakorlati Teológia Tanszéke, Budapest
- Forró Déri Sarolta (1979): Szervezéselmélet. Pollack Mihály Műszaki Főiskola, Pécs
- Granovetter, M. (1985): Economic action an social structure: a theory of embeddedness, *American Journal of Sociology*, 91, pp. 109-122.
- Gulati, R. (2001): Creating and Managing Strategic Partnership – Grand Final, Course Summary, 35 of 67, www.ranjaygulati.com
- Hiller, Helga and King, Eileen (1999): An interactive presentation on the history of World Day Of Prayer, from the Cape Town Report, Quadrennial Meeting WDPIC
- Kasper, Walter (2016): Luther Márton – Az ökumené jegyében. Vigilia Kiadó, Budapest
- Nohria, N.-Eccles, R. G. (1992): Face-to-Face: Marketing Network Organizational Work, in: Nohria, N.-Eccles, R. G. (eds.) (1992): *Networks and Organizations: Structure, Form and Action*, Boston, Harvard Business School Press
- Pecze Krisztina (2002): A vállalati hálók elméleti vonatkozásai. In: 21. sz. Műhelytanulmány, Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem, Vállalat gazdaságtan tanszék, Budapest
- Rechnitzer János (1996): A regionális tudomány helyzete. *Tér és Társadalom*, 10., 2–3. I–XI. p (<http://tet.rkk.hu/index.php/TeT/article/viewFile/360/720>)
- Rainie, L. és Wellman, B. (2012): *Networked: The New Social Operating System*. MIT Press.
- Trencsényi László (2014): A teológia a legszebb tudomány, Budapest, (<http://honlap.parokia.hu/lap/lelki-oasis-misszio/cikk/mutat/a-biblia-eletmento-uzenete/>)

Összefoglaló

Dolgozatomban a kutató közgazdász és a területfejlesztő projektmenedzser szemüvegén keresztül szeretném széles körben bemutatni az ökumenikus Világimanap (World Day of Prayer) mozgalmát, és az ennek keretében megvalósuló lokális – adott esetben területfejlesztő hatással bíró – projekteket. Rövid bevezetőmet követően áttekintem a missziológia fogalmát és történetét, a Világimanap történetét, és számba veszem a hálózatelmélet alapvetéseit. Ezt követően hálózatelméleti alapon értelmezem a Világimanap globális hálózatának létrejöttét, fogalmát és működését. A Világimanapot egy olyan alternatív területfejlesztési modellként mutatom be, amely globális fókuszba helyez lokális projekteket. Ezek olyan projektek, amelyek a missziói cél elérése érdekében területfejlesztési hatást is eredményez(het)nek. Tanulmányom utolsó részében megfogalmazom, hogy a Világimanap missziói és területfejlesztési aspektusainak ismerete, miért hasznos a területfejlesztő szakemberek és a missziói szolgálatot végzők számára egyaránt.

Kulcsszavak: Világimanap, misszió, területfejlesztés, hálózat(osodás), összefogás